

એમ.એ. ભાગ-૨ સંસ્કૃત (૨૦૦૬)ની પરીક્ષા માટે
(જૂનો કોર્સ)

પ્રશ્નપત્ર ધ : નિયત અભ્યાસક્રમ : મુખ્ય અને ગૌણ

૧. કિરાતાર્જુનીયમ સર્ગ ૧ અને ૨	૫૦ ગુણ
૨. બાણભટ્ટનું હર્ષચરિત (૧ અને ૨ ઉચ્છ્વાસ)	૫૦ ગુણ
Units : I અલંકૃત મહાકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ તથા ગદ્યકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	૨૦ ગુણ
II કિરાતાર્જુનીયમ (સર્ગ-૧) વિવેચનાત્મક અભ્યાસ અને અનુવાદ	૨૦ ગુણ
III કિરાતાર્જુનીયમ (સર્ગ-૨) વિવેચનાત્મક અભ્યાસ અને અનુવાદ	૨૦ ગુણ
IV બાણભટ્ટનું હર્ષચરિત (ઉચ્છ્વાસ-૧) વિવેચનાત્મક અભ્યાસ અને અનુવાદ	૨૦ ગુણ
V બાણભટ્ટનું હર્ષચરિત (ઉચ્છ્વાસ-૨) વિવેચનાત્મક અભ્યાસ અને અનુવાદ	૨૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ઇ : (મુખ્ય)

નિયત અભ્યાસક્રમ :

૧. યાસ્કનું નિરુક્ત વેદાંગ (૧, ૨, ૪ અને ૭ અધ્યાય)	૫૦ ગુણ
૨. અનુવાદ (ગુજરાતી અંગ્રેજીમાંથી સંસ્કૃત) અને સંસ્કૃત નિબંધલેખન	૫૦ ગુણ

Units :	I વેદાંગ સાહિત્ય, નિષંદુ અને નિરુક્તનો સંબંધ, વ્યાકરણ અને નિરુક્તનું કાર્યક્ષેત્ર વેદાર્થઘટનના સમ્પ્રદાયો	૧૦ ગુણ
	II નિરુક્ત (અધ્યાય ૧ અને ૨)	૨૦ ગુણ
	III નિરુક્ત (અધ્યાય ૪ અને ૭)	૨૦ ગુણ
	IV અનુવાદ (ગુજરાતી/અંગ્રેજીમાંથી સંસ્કૃતમાં બે પેરેગ્રાફ)	૨૫ ગુણ
	V સંસ્કૃત નિબંધલેખન.	૨૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૭ : નીચેના પાંચમાંથી કોઈ એક શાસ્ત્ર (વૈકલ્પિક શાસ્ત્રો) :

(૧) વ્યાકરણશાસ્ત્ર

.....૧૦૦ ગુણ

નિયત અભ્યાસક્રમ :

૧.	વેદાકરણ સિદ્ધાંત કૌમુદીમાંથી તિડન્ત (ભ્વાદિ), પ્રેરક અને સન્નન્ત તથા પૂર્વકૃદન્ત	૫૦ ગુણ
૨.	વાક્યપદીયનું પ્રથમ બ્રહ્મકાણ્ડ	૩૦ ગુણ
૩.	પરિભાષેન્દુ શેખર (૧ થી ૬ પરિભાષાઓ)	૨૦ ગુણ
Units :	I વેદાકરણ સિદ્ધાંત કૌમુદી : તિડન્ત (ભ્વાદિ)	૨૦ ગુણ
	II પ્રેરક તથા સન્નન્ત પ્રક્રિયા અને પૂર્વકૃદન્ત	૨૦ ગુણ
	III પાશ્ચિનીય વ્યાકરણ તત્ત્વની વિશેષતાઓ	૧૦ ગુણ
	IV વાક્યપદીય (પ્રથમ બ્રહ્મકાણ્ડ)	૩૦ ગુણ
	V પરિભાષેન્દુશેખર (૧ થી ૬ પરિભાષાઓ)	૨૦ ગુણ

(૨) વેદાન્તશાસ્ત્ર

૧.	બ્રહ્મસૂત્ર અધ્યાય-૧, પાદ-૧ : સૂત્ર-૧ ઉપરનું રામાનુજચાર્યકૃત શ્રીભાષ્ય :	૫૦ ગુણ
૨.	બ્રહ્મસૂત્ર : વલ્લભાચાર્યકૃત અણુભાષ્ય (નિયત કરેલાં નીચેનાં સૂત્રો)	૫૦ ગુણ
	અધ્યાય-૧ : પાદ-૧ : ૧ થી ૪, ૧૧ થી ૧૮, ૨૧, ૨૮, ૩૦	
	પાદ-૨ : ૧, ૭, ૮ થી ૧૨, ૨૦ થી ૩૨	
	પાદ-૩ : ૧, ૮, ૧૦, ૧૩ થી ૨૧, ૨૪ થી ૩૮, ૪૨	
	પાદ-૪ : ૧ થી ૩, ૧૧, ૧૫ થી ૨૮.	
	અધ્યાય-૨ : પાદ-૧ : ૧, ૧૧, ૧૩ થી ૧૬, ૨૧ થી ૩૭	
	પાદ-૨ : આખો પાદ નિયત કરેલ છે. (૧ થી ૪૫૦)	
	પાદ-૩ : ૧, ૧૬ થી ૫૩	
	પાદ-૪ : ૧, ૫, ૮, ૨૦.	
	અધ્યાય-૩ : પાદ-૧ : ૧, ૨, ૮ થી ૧૧, ૧૭.	
	પાદ-૨ : ૩, ૫, ૧૦ થી ૪૧.	
	પાદ-૩ : ૧ થી ૩, ૮ થી ૧૨, ૧૬, ૨૪ થી ૩૪, ૩૭, ૩૮, ૪૦, ૪૩, ૪૭, ૫૦, ૫૪, ૫૭, ૫૮.	
	પાદ-૪ : ૧, ૮, ૧૭ થી ૨૦, ૨૨, ૨૪, ૨૫, ૩૩, ૩૭, ૩૮, ૪૧, ૪૨ થી ૫૧.	
	અધ્યાય-૪ : પાદ-૧ : ૧ થી ૪, ૬, ૧૨ થી ૧૮.	
	પાદ-૨ : ૧, ૨, ૪, ૫, ૭ થી ૧૭, ૨૧.	
	પાદ-૩ : ૧, ૫, ૮ થી ૧૪, ૧૬, ૧૭.	
	પાદ-૪ : ૧ થી ૨૨, (આખો પાદ નિયત કરેલ છે.)	

Books Recommended

1. Vedanta - V. S. Ghate
2. History of Indian Philosophy - Vols. III & IV
3. Philosophy of Ramanuj by H. B. Bharadwaj
૪. બ્રહ્મસૂત્ર અને અણુભાષ્યનું તુલનાત્મક અધ્યયન - ડૉ. પી. એમ. મોદી
૫. શ્રી ભાષ્ય - અનુવાદક શ્રી આનંદશંકર મુવ, પ્રસ્તાવના અને નોંધ સાથે.

(11)

(૩) અલંકારશાસ્ત્ર

નિયત અભ્યાસક્રમ :

૧. ભરતમુનિનું નાટ્યશાસ્ત્ર અધ્યાય-૬ અભિનવભારતી ટીકા સાથે અને અધ્યાય : ૧૬, ૧૮ અને ૧૯	૫૦ ગુણ
૨. નાટ્યદર્પણ	૩૦ ગુણ
૩. રાજશેખરની કાવ્યમીમાંસા	૨૦ ગુણ
Units : I નાટ્યશાસ્ત્ર ૬ (અભિનવ)	૨૫ ગુણ
II નાટ્યશાસ્ત્ર-૧૬, ૧૮, ૧૯	૨૫ ગુણ
III નાટ્યદર્પણ (૧-૨ વિવેક અને ૩-૪ વિવેક)	૩૦ ગુણ
IV કાવ્યમીમાંસા (૧-૯ અધ્યાય)	૧૦ ગુણ
V કાવ્યમીમાંસા (૧૦-૧૮ અધ્યાય)	૧૦ ગુણ

સંદર્ભ સાહિત્ય

૧. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરા - ડો. ટી. એસ. નાન્દી
૨. ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરા : ડો. તપસ્વી નાન્દી.
૩. આનંદ મીમાંસા : ૨. છો. પરીખ, એમ. એસ. યુનિ., વડોદરા, ૧૯૬૩.
૪. નાટ્યદર્પણ : એ ક્રિટીકલ સ્ટડી - ડો. કે. એચ. ત્રિવેદી

(૪) સાંખ્ય યોગશાસ્ત્ર

નિયત અભ્યાસક્રમ :

૧. યોગશાસ્ત્ર, વ્યાસભાષ્ય, વાયસ્પતિની ટીકા સાથે.	૧૦૦ ગુણ
૨. યોગભાષ્યવાર્તિક વિજ્ઞાનભિક્ષુના પ્રવચનભાષ્ય સાથે.	
Units : I સાંખ્યયોગ શાસ્ત્રનો ઇતિહાસ	૨૦ ગુણ
II યોગશાસ્ત્ર : સમાધિપાદ, યોગસૂત્ર, વ્યાસભાષ્ય, તત્ત્વવૈશારદી, વિજ્ઞાનભિક્ષુનું યોગ વાર્તિક	૨૦ ગુણ
III યોગશાસ્ત્ર : સાધનપાદ (યોગસૂત્ર, વ્યાસભાષ્ય, તત્ત્વવૈશારદી, વિજ્ઞાનભિક્ષુનું પ્રવચન ભાષ્ય)	૧૦ ગુણ
IV યોગશાસ્ત્ર : વિભૂતિપાદ (ઉપર મુજબના સૂત્ર ભાષ્ય વગેરે સાથે)	૩૦ ગુણ
V યોગશાસ્ત્ર : કેવલ્યપાદ (ઉપર મુજબના સૂત્ર ભાષ્ય વગેરે સાથે)	૨૦ ગુણ

(૫) પુરાણશાસ્ત્ર

(૧) મત્સ્યપુરાણ :

૧૦૦ ગુણ

નિયત અધ્યાયો : ૧ થી ૧૬, ૨૩, ૨૪, ૪૩ થી ૫૦, ૫૩, ૧૨૧ થી ૧૨૩, ૧૪૧ થી ૧૪૫, ૧૬૬, ૧૭૬ થી ૧૮૦, ૧૮૬ થી ૨૨૬, ૨૭૧ થી ૨૭૩ અને ૨૯૦.

Units : I પુરાણોનું ઐતિહાસિક અને તુલનાત્મક અધ્યયન (મત્સ્યપુરાણના સંદર્ભે)	૨૦ ગુણ
II મત્સ્યપુરાણ (અધ્યાય ૧ થી ૧૬, ૨૩, ૨૪, ૪૩ થી ૫૦ અને ૫૩)	૨૦ ગુણ
III મત્સ્યપુરાણ (અધ્યાય ૧૨૧ થી ૧૨૩, ૧૪૧ થી ૧૪૫, ૧૬૬, ૧૭૬ થી ૧૮૦, ૧૮૬ થી ૧૯૪)	૨૦ ગુણ
IV મત્સ્યપુરાણ (૧૯૫ થી ૨૨૬, ૨૭૧ થી ૨૭૩, ૨૯૦)	૨૦ ગુણ
V મત્સ્યપુરાણમાં ધર્મ અને દર્શન.	૨૦ ગુણ

સંદર્ભ સાહિત્ય

1. Ancient Indian Tradition - Pargiter
2. Studies in Puranic record on Hindu Rights & Customs by R. C. Hazara
3. Cambridge History of India, Vol-I, Ch-XII.

પ્રશ્નપત્ર ૮ : નિયત અભ્યાસક્રમ :

૧. માધનું શિશુપાલવધ (સર્ગ ૧ અને ૨) પ્રથમ સર્ગનો મલ્લિનાથની ટીકા સાથે અભ્યાસ	૫૦ ગુણ
૨. છાન્દોગ્ય ઉપનિષદ (સમગ્ર)	૫૦ ગુણ
Units : I શિશુપાલવધ સર્ગ-૧ મલ્લિનાથની ટીકા સાથે	૨૦ ગુણ
II શિશુપાલવધ સર્ગ-૧, ૨ અનુવાદ અને સંદર્ભ	૨૦ ગુણ
III સાહિત્યિક સમીક્ષા શિશુપાલ (૧-૨)	૧૦ ગુણ
IV છાન્દોગ્ય ઉપનિષદ (પૂર્વાર્ધ)	૨૫ ગુણ
V છાન્દોગ્ય ઉપનિષદ (ઉત્તરાર્ધ)	૨૫ ગુણ